

TURVAPAikkAPUHUTTELUN ASIAKASOHJE

Sinut on kutsuttu Maahanmuuttoviraston puhutteluun. Tämä ohje kertoo oikeuksistasi ja velvollisuuksistasi puhuttelussa. Käy se läpi yhdessä huoltajasi kanssa. Jos jokin asia jää epäselväksi, kysy lisätietoa huoltajiltasi tai puhuttelun alussa Maahanmuuttoviraston työntekijältä.

Mikä on puhuttelun tarkoitus?

- Perheesi on hakenut Suomesta turvapaikkaa. Maahanmuuttovirasto selvittää syyt, joiden vuoksi haette turvapaikkaa Suomesta ja joiden vuoksi ette voi palata kotimaahanne.
- Huoltajasi kertovat omissa turvapaikkapuhutteluissaan omat ja perheen yhteiset syyt turvapaikan hakemiselle.
- Tämän puhuttelun tarkoitus on antaa sinulle mahdollisuus kertoa sinulle tärkeistä asioista. Voit kertoa, jos sinulle on tapahtunut ikäviä asioita tai jos pelkäät jotakin. On tärkeää, että kerrot kaikista tiedossasi olevista asioista tässä tapaamisessa. Kerro asiat vapaasti omin sanoin. Puhuttelija auttaa sinua tarvittaessa kysymyksin.

Mitä oikeuksia ja velvollisuuksia sinulla on puhuttelussa?

- Huoltajasi on mukana puhuttelussa. Sinua kuullaan hetken ajan myös ilman huoltajaasi.
- Teillä on oikeus käyttää puhuttelussa oikeudellista avustajaa. Avustaja osallistuu puhutteluun oman harkintansa mukaan.
- Puhuttelussa on apuna tulkki, joka puhuu sinun äidinkieltäsi. Hän kääntää puolueettomasti kaiken, mitä puhuttelussa sanotaan. Tulkki on joko paikan päällä tai hän voi tulkata puhelimitse tai videon välityksellä.
- Puhuttelijalla, tulkillä ja avustajalla on salassapitovelvollisuus, eli he eivät saa kertoa mitään puhuttelussa kuulemaansa kenellekään ulkopuoliselle. Myös sinua koskevat asiakirjat ovat salassa pidettäviä.
- Puhu totta. Jos et muista tai tiedä jotain, älä yritä keksiä vastausta. Sano, ettet tiedä tai muista.
- Kerro puhuttelussa oikea nimesi ja syntymäaikasi. Jos haluat myöhemmin muuttaa henkilötietojasi, tarvitset sitä varten passin tai muun virallisen henkilöllisyystodistuksen.
- (Yli 15-vuotiaat) Väärien henkilötietojen antaminen on lain mukaan rikos, josta seuraa rangaistus.

Miten puhutteluun kannattaa valmistautua?

- Tutustu ennen puhuttelua viranomaisilta saamiisi ohjeisiin ja esitteisiin yhdessä huoltajasi kanssa.
- Jos toivot, että tulkki on mies tai nainen, kerro asiasta hyvissä ajoin ennen puhuttelua vastaanottokeskuksen työntekijälle. Vastaanottokeskus välittää toiveesi Maahanmuuttovirastoon.
- Jos terveydentilassasi on jotain sellaista, mikä voi vaikuttaa puhutteluun, kerro asiasta etukäteen huoltajallesi tai vastaanottokeskuksen työntekijälle. Vastaanottokeskus voi sinun tai huoltajasi suostumuksella olla asiasta yhteydessä Maahanmuuttovirastoon ennen puhuttelua.

Toimikaa näin puhuttelupäivänä Maahanmuuttovirastossa

- Tulkaa hyvissä ajoin paikalle.
- Kun tulette Maahanmuuttoviraston tiloihin, teille voidaan tehdä turvatarkastus.
- Jos sinulla on vastaanottokeskuksen asukaskortti, näytä se Maahanmuuttoviraston vartijalle.
- Odotustilaan saavat tulla vain puhutteluun kutsutut henkilöt ja muut Maahanmuuttoviraston kanssa etukäteen sovitut henkilöt.
- Jos haluat mukaasi tukihenkilön, hän voi kysyä asiaa etukäteen kirjallisesti Maahanmuuttovirastosta. Muussa tapauksessa puhuttelija päättää puhuttelun alussa, saako tukihenkilö olla mukana. Tukihenkilö ei ole avustaja eikä hän osallistu asioiden selvittämiseen.
- Puhuttelija on Maahanmuuttoviraston työntekijä.
- Puhuttelija hakee sinut ja huoltajasi odotustilasta.
- Puhuttelu äänitetään. Huoneessa on lisäksi kuvaa tallentava valvontakamera.
- Pidämme taukoja tarpeen mukaan. Kerro, jos haluat pitää tauon.

Mitä puhuttelussa tapahtuu?

- Aluksi puhuttelija kertoo, mitä puhuttelussa tapahtuu ja varmistaa, että olet ymmärtänyt oikeutesi ja velvollisuutesi. Kysy, jos et ymmärrä jotain. Kerro, jos et ymmärrä tulkkia.
- Puhuttelija pyytää sinua kertomaan, miksi olet joutunut pakenemaan kotimaastasi ja miksi et voi palata sinne. Lisäksi hän voi kysyä tarkentavia kysymyksiä. Vastaa rehellisesti. Älä keksi vastauksia. Kerro, jos et tiedä tai muista jotain.
- Puhuttelija kirjoittaa tietokoneelle, mitä puhuttelussa sanotaan. Muistiinpanoja kutsutaan pöytäkirjaksi. Puhuttelun lopuksi tarkastetaan, että puhuttelija on kirjannut kaiken oikein. Tulkki lukee pöytäkirjan sinulle. Kerro, jos huomaat virheitä. Mahdollisten korjausten jälkeen teksti tulostetaan ja puhuttelussa mukana olleet allekirjoittavat sen. Pöytäkirjan kopio annetaan huoltajallesi.

Miten Maahanmuuttovirasto tekee päätöksen?

- Hakemuksenne perusteella perheellenne voidaan antaa kansainvälistä suojelua tai myöntää muu oleskelulupa.
- Maahanmuuttovirasto tekee päätöksen huoltajiesi antamien tietojen ja muun asiassa esitetyn aineiston perusteella. Myös sinun kertomasi otetaan huomioon asiaa ratkaistaessa.
- Jos hakemuksenne hylätään, perheenne voidaan käännyttää ja määrätä Suomea sekä muita Schengen-sopimusmaita koskevaan maahantulokieltoon.
- (Yli 15-vuotiaat) Jos sinulla on uusi peruste hakea turvapaikkaa sen jälkeen, kun Maahanmuuttoviraston päätös nykyiseen hakemukseesi on lainvoimainen, tee uusi hakemus heti. Sinulla pitää olla jokin syy sille, miksi et ole aikaisemmin kertonut uusia perusteita. Syyn pitää olla sellainen, ettet ole itse voinut vaikuttaa siihen. Tämän jälkeen Maahanmuuttovirasto arvioi, tutkiiko se uuden hakemuksesi.